

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 64g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul
233 alin. (1) din Codul contravențional

CHIȘINĂU

31 mai 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 25 mai 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe data de 31 mai 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „gradul maxim admisibil stabilit de lege” de la alin. (1) al articolului 233 din Codul contravențional, ridicată de către dl avocat Ilie Gîlca, în dosarul nr. 4c-935/1, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională, pe 25 mai 2018, de către dna judecător Angela Vasilenco de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află cauza contravențională privind învinuirea dlui I. Boaghie de comiterea contravenției prevăzute de articolul 233 alin. (1) din Codul contravențional [conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool].

4. În ședința de judecată din 10 aprilie 2018, dl avocat Ilie Gîlca a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „gradul maxim admisibil stabilit de lege” de la alin. (1) al articolului 233 din Codul contravențional.

5. Prin încheierea din 24 aprilie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a dispus suspendarea procesului, ridicarea excepției de neconstituționalitate și trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Codului contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 233

Conducerea vehiculului în stare de ebrietate produsă de alcool, predarea conducerii lui către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe

„(1) Conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 350 la 500 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 134¹²

Starea de ebrietate

„(1) Prin stare de ebrietate se înțelege starea de dereglare psihofuncțională a organismului survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

(2) Prin stare de ebrietate alcoolică cu **grad minim** se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,5 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,3 mg/l.

(3) Prin stare de ebrietate alcoolică cu **grad avansat** se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l și mai mult sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l și mai mult.”

Articolul 264¹

Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

„(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu **grad avansat** sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

[...]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

9. În motivarea sesizării, autorul a invocat că textul „gradul maxim admisibil stabilit de lege” din alin. (1) al articolului 233 din Codul contravențional aduce atingere articolelor 1 alin. (3), 20, 22 și 23 din Constituție, pentru că nicio lege nu stabilește care este gradul maxim al îmbibației alcoolice care nu angajează răspunderea contravențională pentru conducerea vehiculelor în stare de ebrietate.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Ilie Gîlca, în dosarul nr. 4c-935/1, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani. Sesizarea este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

13. Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate a solicitat controlul constituționalității textului „gradul maxim admisibil stabilit de lege” din alin. (1) al articolului 233 din Codul contravențional prin prisma articolelor 1 alin. (3), 20, 22 și 23 din Constituție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea menționează că articolul 20 din Constituție, care garantează accesul liber la justiție, nu este incident prevederilor contestate, deoarece contravențiile prevăzute la articolul 233 din Codul contravențional se examinează exclusiv de către instanța de judecată, contravenientul beneficiind astfel de accesul la un tribunal.

15. Cu privire la articolele 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție, care garantează principiul preeminenței dreptului, principiul *nullum crimen sine lege* și principiul previzibilității legii, Curtea observă că dispozițiile legale

criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate în raport cu aceste prevederi constituționale.

16. Astfel, în Hotărârea nr.11 din 8 mai 2018 (§ 28) și în Decizia nr. 37 din 8 mai 2018 (§ 20), Curtea a relevat că norma corespondentă a articolului 233 alin. (1) din Codul contravențional este articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, care sancționează conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Astfel, norma de referință din partea generală a Codului penal (articolul 134¹²) prevede expres care sunt concentrațiile de alcool care determină starea de ebrietate cu grad avansat și starea de ebrietate cu grad minim. Din interpretarea sistematică a normelor în discuție, rezultă că gradul maxim admisibil de ebrietate care nu angajează răspunderea contravențională este cel care nu depășește limita de jos a gradului minim al stării de ebrietate stabilit în Codul penal (*i.e* concentrația de alcool în sânge până la 0,3 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat până la 0,15 mg/l).

17. Astfel, în actele menționate *supra*, Curtea a reținut că această problemă nu este una care reclamă un control de constituționalitate, ci una de interpretare a legii. Ea excede competenței sale. De altfel, și Curtea Europeană a menționat că, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal (*Del Rio Prada v. Spania*, 21 octombrie 2013, § 92).

18. Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE :

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „gradul maxim admisibil stabilit de lege” din alineatul (1) al articolului 233 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de către dl avocat Ilie Gîlca, în dosarul nr. 4c-935/1, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 31 mai 2018

DCC nr. 48

Dosarul nr. 64g/2018